



ANTON VAN ZANTBEEK

Koning privacy

KONING PRIVACY REGEERT het land. GDPR is de nieuwe Bijbel. Die afkorting staat voor Global Data Protection Regulation, of in het Nederlands: de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Iedereen die persoonsgegevens bijhoudt, heeft sinds 25 mei belangrijke verplichtingen. Zo moet er een procedure om data te verzamelen en op te slaan zijn, moeten datalekken worden gemeld binnen de 72 uur en moet toestemming worden gevraagd om de gegevens op te slaan en te gebruiken. Dat wordt niet alleen verwacht van grote jongens zoals Amazon en bol.com. Ook de kapper of de kledingwinkel om de hoek moet zich aan die regels houden.

Het is Europa menens met de bescherming van persoonsgegevens. De internetreuzen wordt het vuur aan de schenen gelegd. België doet daar flink aan mee. Staatssecretaris voor Privacy Philippe De Backer (Open Vld) was behoorlijk trots dat Facebook in België is veroordeeld voor zijn cookiebeleid. Ook de Belgische Privacycommissie werd hervormd. De bedoeling is inbreuken op de privacy sneller en effectiever aan te pakken.

EEN DOORGEDREVEN bescherming van de privacy is een goede zaak. Zeker in het digitale tijdperk – met gsm, gps, elektronische identiteitskaarten, databases en bewakingscamera's – is een strenge bewaking van onze privacy cruciaal. Door de moderne communicatiemiddelen kunnen persoonlijke gegevens razendsnel worden verspreid, gebruikt en misbruikt.

Maar wat Europa en België met de

ene hand geven om de privacy van hun burgers te beschermen, nemen ze met de andere hand weer af. Zo verdwijnt de privacy van ondernemers als sneeuw voor de zon. De publicatieverplichtingen in publiek toegankelijke gegevensbanken nemen hand over hand toe.

HET AANTAL OPENBARE gegevensbanken is vrij indrukwekkend: zo zijn er het Belgisch Staatsblad, de Kruispuntbank van Ondernemingen, het dossier bij de griffie van de rechtbank van koophandel en de publicatie van de jaarstukken bij de Nationale bank. Die publiek toegankelijke gegevens worden vanaf oktober nog aangevuld met een nieuwe databank, het UBO-register. Daarin wordt gemeld wie

||| ***Wat Europa en België met de ene hand geven om de privacy van hun burgers te beschermen, nemen ze met de andere hand weer af.***

aandeelhouder van een vennootschap is. Daarnaast besliste de regering ook burgerlijke maatschappen in de Kruispuntbank van Ondernemingen op te nemen. Zo wordt ook het familiale vermogen langzaamaan een open boek.

Door te puzzelen met de beschikbare informatie kan een wat handige onderzoeksjournalist of een ongezond nieuwsgierige burger ongelooflijk veel te weten komen over een familievermogen. En als dat toevallig het vermogen is van een bekende familie, zal er veel

worden geneusd. De goegemeente vindt het wel interessant te weten wat een Marc Coucke of een Alexandre Van Damme met hun geld doen. Ook bekende Vlamingen ontsnappen niet aan die ongezonde nieuwsgierigheid. Informatie over hun vermogen wordt uit de gegevensbanken geplukt en zonder schroom verpakt als breaking news. Dat het geen nieuws maar plat voyeurisme is, lijkt enkel het slachtoffer te deren. Dat nadeeltje weegt niet op tegen het opkrikken van de oplage of het verzamelen van meer clicks op de website.

DUS MOET DE OVERHEID ingrijpen door de toegang tot die informatie te beperken. Die zou enkel mogen worden gebruikt voor het doel waarvoor ze wettelijk is bestemd – bijvoorbeeld voor de strijd tegen witwaspraktijken en terrorisme. Iedereen heeft recht op eerbied voor zijn privéleven en zijn gezinsleven – ook vermogende families en bekende Vlamingen. Het recht op privacy is niet absoluut. Het kan in het belang van de openbare veiligheid terzijde worden geschoven. Maar clicks verzamelen en oplages opkrikken hebben niets met de openbare veiligheid te maken.

Vandaag schieten de overheden tekort in hun verplichting om ook de privacy van de ondernemende Europese burgers te beschermen. Eerder dan ze te beschermen, wordt voyeurisme mogelijk gemaakt. Het is dringend om daar paal en perk aan te stellen. ©

De auteur is advocaat van Rivus en professor aan de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen van de KU Leuven en de Fiscale Hogeschool.